

Fedje kommune

Innkalling av Ungdomsrådet

Møtedato: 29.11.2017
Møtestad: Kommunehuset
Møtetid: 17:00 - 17:30

Eventuelle forfall må meldast til Signe Råheim per tlf. 56 16 51 01, sms til 458 19 536 eller per epost til signe.raheim@fedje.kommune.no

Varamedlemmer møter berre etter nærare avtale.

Sakliste

Saknr	Tittel
006/17	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste
007/17	Godkjenning av møtebok
008/17	Val av ungdomsråd
009/17	Godkjenning av økonomiplan 2018-2021
010/17	Godkjenning av kommunebudsjett 2018

22. november 2017

Emmi Herøy
møteleiar

Signe Råheim
sekretær

Sakspapir

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Signe Råheim	FE - 033	17/687

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
006/17	Ungdomsrådet	PS	29.11.2017

Godkjenning av møteinnkalling og sakliste

Saksutgreiing:

Forslag til vedtak:

Møteinnkalling og sakliste vert godkjent.

Sakspapir

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Signe Råheim	FE - 033	17/687

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
007/17	Ungdomsrådet	PS	29.11.2017

Godkjenning av møtebok

Vedlegg:

Protokoll - Ungdomsrådet - 09.03.2017

Saksutgreiing:

Forslag til vedtak:

Møtebok frå sist møte vert godkjent.

Fedje kommune

Møteprotokoll for Ungdomsrådet

Møtedato: 09.03.2017
Møtestad: Lunsjrommet på kommunehuset
Møtetid: 16:00 - 17:00

Møtedeltakarar	Parti
Elise Blomvågnes	
Helene Husa	
Mathias Marøy	
Rolf Hermansen	

Forfall meldt frå følgjande medlemmar:	Parti
Sebastian Thomassen	
Jon Harald Leknes	H

Følgende fra administrasjonen møtte:
Emmi Herøy, Signe Råheim

Sakliste

Saknr	Tittel
001/17	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste
002/17	Godkjenning av møtebok
003/17	Val av ungdomsråd
004/17	Referatsaker
005/17	Eventuelt

001/17: Godkjenning av møteinnkalling og sakliste

Behandling:

Vedtak:

Vert samrøystes vedteke.

002/17: Godkjenning av møtebok

Behandling:

Vedtak:

Samrøystes vedteke.

003/17: Val av ungdomsråd

Behandling:

Vedtak:

Kommunestyret godkjenner følgande ungdomsråd Emmi Herøy leiar, Elise Blomvågnes nestleiar, Helene Husa medlem, Mathias Marøy medlem og Rolf Hermansen medlem fram til hausten 2017.

004/17: Referatsaker

Behandling:

Vedtak:

Vert teke til orientering.

005/17: Eventuelt**Behandling:**

Ungdommane ønskjer at hallen skulle ha vore open ein dag i veka.

Det kom også eit forslag om kiosk på badestranda.

Vedtak:

Sakene vert teke til orientering.

Sakspapir

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Signe Råheim	FE - 033	17/167

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
008/17	Ungdomsrådet	PS	29.11.2017

Val av ungdomsråd

Saksutgreiing:

Bakgrunn

Det vart valt mellombels ungdomsråd våren 2017. Det skal vere nytt val på ungdomsråd nå i haust.

Ungdomsrådet skal ha ein leiar og ein nestleiar og to medlemmar, i tillegg til representant frå kommunestyret (i denn perioden Stian Storemark).

Vedtektene seier følgjande om val og samansetning:

2.1. Funksjonstid

Representantane vert valde for 2 år. For å sikra kontinuitet i ungdomsrådet står 1 og 2 representantar på val annakvart år. Den til ein kvar tid sitjande elevrådsleiar ved Fedje skule skal alltid vere representert i ungdomsrådet i kraft av sitt verv. Ein kommunestyrepresentant vert oppnemnd i kommunestyret i byrjinga av kommunestyreperioden og sit i ungdomsrådet ut perioden (normalt 4 år).

2.2. Samansetjing

Ungdomsrådet skal ha 5 medlemmar. Vanleg fordeling: 1 frå kommunestyret, elevrådsleiar Fedje skule, 1 elev frå AVS, 2 fritt valde ungdommar. Det vert vald vara for alle representantane. Fedje kommune stiller med sekretær for rådet.

2.3. Val av nytt ungdomsråd

Nytt ungdomsråd skal veljast i byrjinga av skuleåret. Sitjande ungdomsråd innstiller kandidatyr til valet av nytt ungdomsråd. Nytt ungdomsråd vert oppnemnd av kommunestyret.

2.4. Konstituering

Ungdomsrådet konstituerer seg sjølv og vel leiar og nestleiar. Vala gjeld for eitt år.

Vurdering

Folkehelse
Miljø
Økonomi

Konklusjon

Ungdomsrådet konstituerer seg sjølv og vel leiar og nestleiar som dei ber kommunestyret

Fedje kommune

godkjenne.

Forslag til vedtak:

Ungdomsrådet held val på nytt ungdomsrådsmøtet og konstituerer seg sjølv. Dei ber om godkjenning på valet frå kommunestyret.

Sakspapir

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Ingebjørg Vamråk		17/685

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
009/17	Arbeidsmiljøutvalet	PS	27.11.2017
013/17	Eldrerådet	PS	29.11.2017
	Kommunestyret	PS	
009/17	Ungdomsrådet	PS	29.11.2017
146/17	Formannskapet	PS	28.11.2017

Godkjenning av økonomiplan 2018-2021

Vedlegg:
Økonomiplan 2018-2021

Saksutgreiing:

Rådmannen sitt framlegg til økonomiplan 2018-2021. Vurderingar og konklusjonar er i sin heilskap tekne inn som del av dokumentet.

Forslag til vedtak:

Økononiplanen blir vedteken slik den ligg føre.

Økonomiplan 2018-2021

Fedje kommune

Rådmannen sitt framlegg

Innhald

1 Innleiing	2
1.1 Om budsjettdokumentet.....	2
1.2 Føresetnader.....	2
1.3 Budsjettprosessen i kommunen	2
2 Mål og satsingsområde.....	3
2.1 Innleiing.....	3
2.2 Overordna mål	3
2.2.1 Statlege mål.....	3
2.2.2 Lokale mål	3
2.3 Utvalde satsingsområde	3
2.3.1 Innleiing	3
2.3.2 Kommunehus og kulturhus	3
2.3.3 Kontinuerleg kvalitetsforbetring.....	4
2.3.4 Destinasjonsutvikling.....	4
3 Kommenterarar til økonomiplanen	5
3.1 Innleiing.....	5
3.2 Kort om historikk og status	5
3.3 Driftsinntekter.....	5
3.4 Driftsutgifter	5
3.5 Investeringsbehov.....	6
3.6 Finansiering	7
Tal del.....	8

1 Innleiing

1.1 Om budsjettdokumentet

Økonomiplanen er tradisjonelt knapp. Heller ikkje i år blir det gjort fundamentale endringar, verken materielt eller framstillingsmessig. Det er lagt vekt på at dokumentet skal vere poengtert og lett å finne fram i, samt harmonere med øvrig planverk.

1.2 Føresetnader

Budsjettet byggjer på rammene som er nedfelte i kommunelova. I § 44 nr. 3 heiter det at «økonomiplanen skal omfatte hele kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Planen skal være satt opp på en oversiktlig måte.»

Vidare byggjer økonomiplanen på statlege og regionale føringar, samt kommunen sine prioriteringar, nedfelte i det kommunale planverket. Årsbudsjettet for 2018 utgjer ein integrert del av økonomiplanen.

1.3 Budsjettprosessen i kommunen

Økonomiplanen byggjer på ei vurdering av sannsynlege inntekter og utgifter i planperioden, og er elles gjort i tråd med kommunelova § 46. Vurderingane av framtidige inntekter, utgifter og investeringsbehov er føreteke av den administrative leiinga i kommunen.

2 Mål og satsingsområde

2.1 Innleiing

Førande for arbeidet med økonomiplanen har vore å identifisere dei viktigaste måla sentralt og lokalt, for så å leggje inn innsats der ein kan nå flest mogeleg av måla på same tid.

Vi har valt å identifisere konkrete prosjekt og mål, for å sikre klar retning og kontinuerleg fokus.

2.2 Overordna mål

2.2.1 Statlege mål

Dei mest sentrale statlege føringane er folkehelse, natur og miljø, møteplassar, psykisk helse og frivilligheit, samt helsefremjande og førebyggjande aktivitet generelt.

For distriktpolitikken frå sentralt hald er det typisk at ein ynskjer å stø opp under lokal samfunnsutvikling og kommunen som utviklingsaktør.

2.2.2 Lokale mål

Val av satsingsområde er basert på kommuneplanen, der det i samfunnsdelen avsnitt 2.2.2 heiter at «for Fedjesamfunnet er det altoverskuggande målet folketalsvekst». Til grunn ligg også den kommunale planstrategien.

2.3 Utvalde satsingsområde

2.3.1 Innleiing

Satsingsområda ein starta på i 2017, blir vidareførte, justert for erfaringane frå 2017. I tillegg kjem satsingsområde for kvalitetsheving i tenesteproduksjonen.

2.3.2 Kommunehus og kulturhus

Planar for kommunehus og kulturhus held fram med uforminska styrke. Det er allokert ressursar til begge deler, samt igangsett planarbeid.

2.3.3 Kontinuerleg kvalitetsforbetring

Ein tek sikte på å i planperioden innføre modell for kontinuerleg kvalitetsforbetring, slik dette er gjort greie for i kommunebudsjettet 2018.

2.3.4 Destinasjonsutvikling

I 2017 valde ein å satse på å revitalisere sentrum, og då særleg hamneområdet. Dette viste seg å generere mykje aktivitet, då det blir hevda at det aldri har vore så mykje folk på Fedje som sommaren 2017.

Det er mykje som tyder på vidare sterk auke i turisme på Fedje. Dette vil venteleg generere behov for ytterlegare innsats frå kommunen.

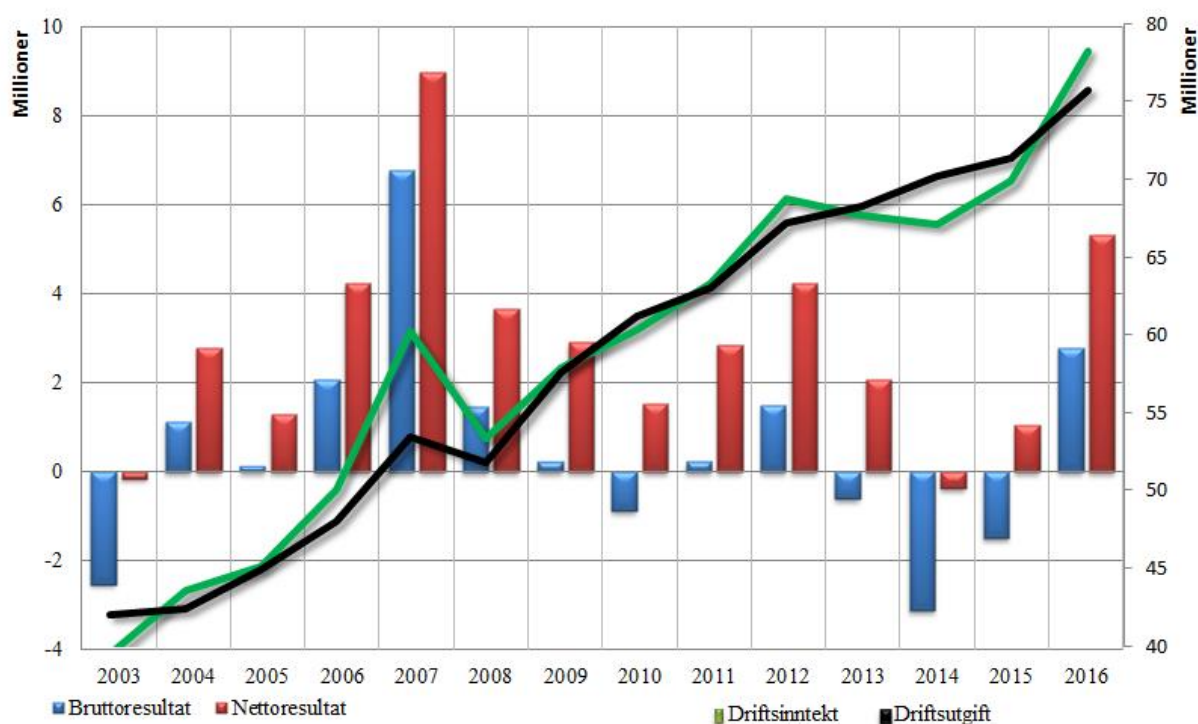
Ein legg opp til å rette hovudfokus i planperioden mot å skape mogelegheiter for heilårsturisme på Fedje.

3 Kommentarer til økonomiplanen

3.1 Innleiing

Budsjettkommentarane gjev eit kort historisk oversyn, samt ei forklaring til dei konkrete talpostane i økonomiplanen.

3.2 Kort om historikk og status

3.3 Driftsinntekter

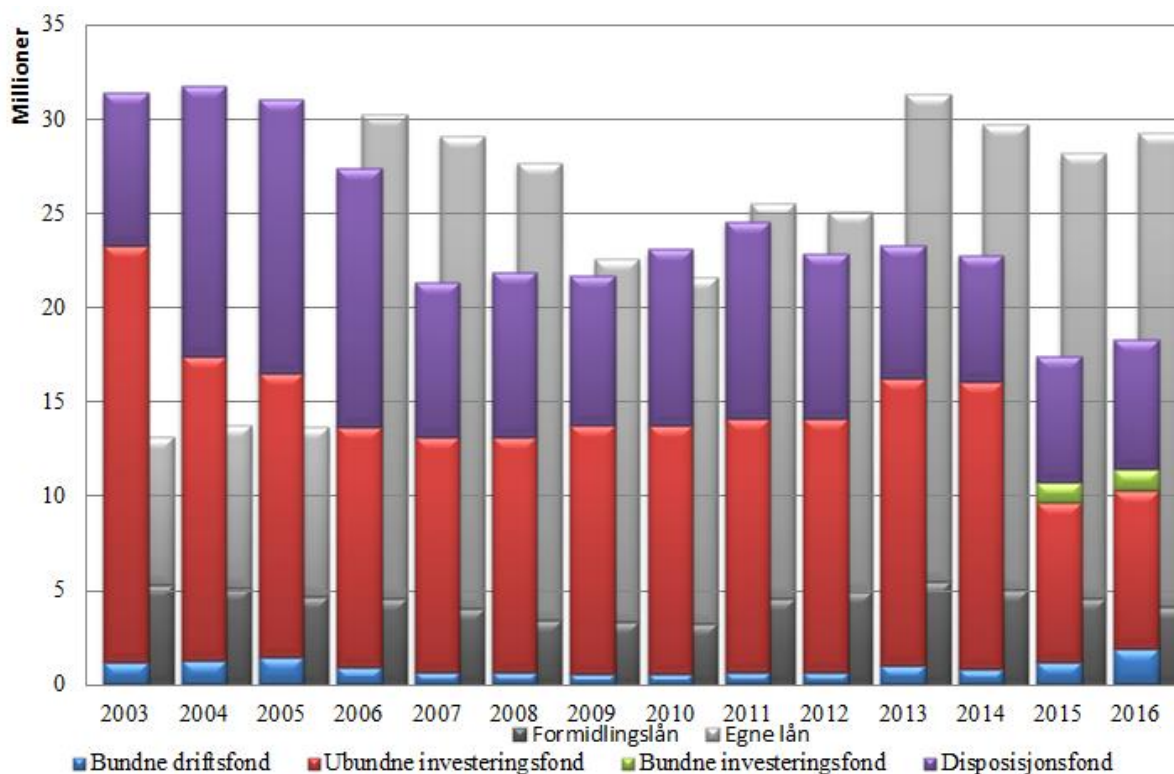
Vi legg opp til vidareføring av dagens inntektssystem.

Det er ikkje utenkjeleg at det er mogeleg å skaffe tilskot til deler av det utviklingsarbeidet vi skal gjere, men vi har anvendt forsiktighetsprinsippet og ikkje budsjettert med det.

3.4 Driftsutgifter

Det er lite gjort innan demografisk utvikling i kommunen. Dette påverkar grunnlaget for budsjettet.

Driftsutgiftene som følge av nye bygg og tiltak (kulturhus og kommunehus) treng ikkje bli høgare enn dei er i dag, fordi dagens arealbruken er overdimensjonert, oppvarminga er ineffektiv, og vedlikehaldskostnadene potensielt høge.

3.5 Investeringsbehov

	Sum ink. mva
IKT	1 100 000
Skule	1 688 000
Kloakk (sjølvfinansierande)	900 000
Sjukeheimen	8 344 000
Kommunale bygg	3 438 000
Kommunale vegar	825 000
Brannvern	250 000
Naturforvaltning	250 000
Fleirbrukshall	250 000

3.6 Finansiering

Størsteparten av finansieringsbehovet vil bli dekket av egenkapital og fond. Sjå oversikten nedanfor.

Kommunen ligg godt under landsgjennomsnittet for gjeld per innbyggjar.. Det faktum at Fedje kommune i nokså omfattande grad finansierer bustader til folk, gjer biletet ytterlegare positivt.

Budsjettskjema 1A - drift	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Skatt på inntekt og formue	13 743,00	14 937,00	15 880,00	16 699,00	16 000,00	16 320,00	16 646,40
Ordinært rammetilskudd	38 827,00	36 629,00	39 008,00	40 607,00	41 419,14	42 247,52	43 092,47
Skatt på eiendom	2 111,00	2 100,00	2 111,00	2 111,00	2 111,00	3 300,00	3 300,00
Andre direkte eller indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre generelle statstilskudd	5 871,00	3 100,00	4 430,00	2 851,00	4 430,00	4 430,00	4 430,00
Sum frie disponible inntekter	60 552,00	56 766,00	61 429,00	62 268,00	63 960,14	66 297,52	67 468,87
Renteinntekter og utbytte	1 183,00	1 120,00	1 100,00	890,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidle	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	612,00	1 040,00	952,00	761,00	800,00	1 000,00	1 000,00
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	1 148,00	1 400,00	1 300,00	1 500,00	1 600,00	1 600,00	1 600,00
Netto finansinnt./utg.	-577,00	-1 320,00	-1 152,00	-1 371,00	-1 400,00	-1 600,00	-1 600,00
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Til ubundne avsetninger	7,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Til bundne avsetninger	774,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne avsetninger	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne avsetninger	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto avsetninger	-781,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overført til investeringsbudsjettet	0,00	2 080,00	2 065,00	1 568,00	1 684,56	2 604,43	2 533,92
Til fordeling drift	59 193,00	53 366,00	58 212,00	59 329,00	60 875,58	62 093,09	63 334,95
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	51 763,00	53 366,00	58 212,00	59 329,00	60 875,58	62 093,09	63 334,95
Mer/mindreforbruk	4 429,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Budsjettskjema 1B - drift	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
1000 Rådmann	8 146 969	7 016 000	7 108 000	7 323 000	7 469 460	7 618 849	7 771 226
1100 Kultursekretær	970 981	1 345 000	548 000	1 143 000	1 165 860	1 189 177	1 212 961
1200 Bibliotekstyrar	682 812	727 000	767 000	825 000	841 500	858 330	875 497
1300 IT-konsulent	770 053	390 000	413 000	520 000	530 400	541 008	551 828
1400 Tiltakssjef	336 054	386 000	390 000	1 628 000	1 660 560	1 693 771	1 727 647
1500 Miljøvernleiar	450	2 000	0	0	0	0	0
2000 Driftssjef oppvekst og omsorg	1 729 415	1 780 000	1 991 000	1 382 000	1 409 640	1 437 833	1 466 589
2100 Rektor	11 084 308	11 154 000	12 774 000	13 376 000	13 643 520	13 916 390	14 194 718
2200 Barnehagestyrar	3 965 466	3 737 000	4 154 000	3 596 000	3 667 920	3 741 278	3 816 104
2300 Pleie-og omsorgsleiar	15 479 268	16 424 000	17 318 000	17 632 000	17 984 640	18 344 333	18 711 219
2400 Helsesøster	1 396 233	1 400 000	1 463 000	1 546 000	1 576 920	1 608 458	1 640 628
2500 Lege	3 772 164	3 362 000	3 766 000	4 059 000	4 140 180	4 222 984	4 307 443
2600 Sosialkontor	2 197 850	1 976 000	3 120 000	2 738 000	2 792 760	2 848 615	2 905 588
3000 Teknisk sjef	7 646 974	6 537 000	7 723 000	6 984 000	7 483 680	7 633 354	7 786 021
3500 Avskrivinger	-3 416 592	-2 870 000	-3 323 000	-3 423 000	-3 491 460	-3 561 289	-3 632 515
T O T A L T	54 763 404	53 366 000	58 212 000	59 329 000	60 875 580	62 093 092	63 334 953

Budsjettskjema 2A - investering	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Investeringer i anleggsmidler	4 643,00	5 700,00	19 139,00	7 870,00	3 575,00	3 300,00	2 550,00
Utlån og forskutteringer	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00
Kjøp av aksjar og andelar	312,00	200,00	220,00	240,00	240,00	250,00	250,00
Avdrag på lån	440,00	500,00	450,00	450,00	500,00	500,00	500,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Årets finansieringsbehov	5 495,00	6 400,00	19 809,00	8 560,00	4 315,00	4 050,00	3 301,00
Finansiert slik:							
Bruk av lånemidler	1 992,00	2 000,00	11 625,00	4 000,00	0,00	0,00	0,00
Inntekter fra salg av anleggsmidler	1 597,00	730,00	0,00	0,00	0,00	700,00	0,00
Tilskudd til investeringer	561,00	100,00	3 975,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kompensasjon for meirverdiavgift	246,00	550,00	688,00	1 495,00	365,00	310,00	310,00
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	555,00	400,00	450,00	403,00	400,00	400,00	400,00
Andre inntekter	543,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum ekstern finansiering	5 495,00	3 780,00	16 738,00	5 898,00	765,00	1 410,00	710,00
Overført fra driftsbudsjettet	0,00	2 080,00	2 080,00	1 568,00	1 684,56	2 604,43	2 533,92
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	0,00	540,00	991,00	1 094,00	1 865,44	35,57	57,08
Sum finansiering	5 495,00	6 400,00	19 809,00	8 560,00	4 315,00	4 050,00	3 301,00
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Budsjettskjema 2B - investering	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
1200 Administrasjon	211 636	200 000	220 000	240	240	250	250
1203 Fellesfunksjonar	108 015	250 000	250 000	250	250	300	300
1300 Administrasjonslokaler	0	0	188 000	0	0	0	0
2210 Barnehagelokaler	37 625	0	875 000	0	0	0	0
2220 Skulelokaler	539 608	625 000	813 000	688	500	250	250
2541 Heimesjukepleie	0	0	200 000	0	0	0	0
2610 Sjukeheimslokaler	593 873	1 000 000	125 000	5 344	1 000	1 000	1 000
2650 Kommunalt disponerte bustader	3 127 300	2 500 000	15 500 000	438	1 000	1 000	1 000
2830 Etabl./opprettholdelse eigen bustad	440 274	500 000	450 000	450	500	500	500
3150 Bustadbygging/bumiljøtiltak, salg av tomter	175 819	300 000	0	0	0	0	0
3203 Gamlebanken næringsbygg	0	0	0	0	0	0	0
3250 Tiltaksføremål	0	0	313 000	0	0	0	0
3330 Kommunale vegar	0	0	0	250	325	250	0
3350 Hamn, kommunale kaiar	100 000	0	0	0	0	0	0
3390 Brannvern	60 636	500 000	500 000	250	0	0	0
3530 Kloakknett	0	150 000	0	400	500	0	0
3600 Naturforvaltning/friluftsføremål	0	125 000	0	0	0	250	0
3701 Bibliotekbygg	100 000	250 000	250 000	0	0	0	0
3812 Fleirbrukshall	0	0	125 000	0	0	250	0
3930 Kirkegård	0	0	0	250	0	0	0
T O T A L T	5 494 786	6 400 000	19 809 000	8 560	4 315	4 050	3 300

Sakspapir

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Signe Råheim		17/685

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
010/17	Arbeidsmiljøutvalet	PS	27.11.2017
014/17	Eldrerådet	PS	29.11.2017
	Kommunestyret	PS	
010/17	Ungdomsrådet	PS	29.11.2017
145/17	Formannskapet	PS	28.11.2017

Godkjenning av kommunebudsjett 2018

Vedlegg:

Rådmannens framlegg til kommunebudsjett 2018

Saksutgreiing:

Rådmannen sitt framlegg til kommunebudsjett 2018. Vurderingar og konklusjonar er i sin heilskap tekne inn som del av dokumentet.

Forslag til vedtak:

Framlegget til kommunebudsjett 2018 blir godkjent slik det ligg føre.

Kommunebudsjettet 2018

Fedje kommune

Rådmannen sitt framlegg

Innhald

1 Innleiing	1
1.1 Om budsjettdokumentet	1
1.2 Føresetnader	1
1.3 Budsjettprosessen i kommunen	1
2 Rammer, mål og satsingsområde	2
2.1 Regjeringa sitt framlegg for budsjettåret 2018	2
2.2 Viktige konsekvensar for Fedje, av regjeringa sitt framlegg	9
2.3 Dei store linjene i budsjettet for Fedje kommune	9
2.3.1 Oversikt	9
2.3.2 Investeringsbudsjettet	10
2.3.3 Driftsbudsjettet	10
2.3.4 Satsingsområde	12
2.3.5 Bemanningssituasjonen i administrasjonen	15
2.3.6 Disponible fondsreservar	16
2.3.7 Gjeldsbyrde	17
3 Budsjettkommentarar for dei ulike ansvarsområda	18
3.1 Ansvar 1000 – rådmann	18
3.2 Ansvar 1100 - kultur	18
3.3 Ansvar 1200 - biblioteksjef	19
3.4 Ansvar 1300 – IT-konsulent	19
3.5 Ansvar 1400 - tiltakssjef	19
3.6 Ansvar 2000 – driftssjef helse, omsorg og oppvekst	20
3.7 Ansvar 2100 – rektor	20
3.8 Ansvar 2200 – barnehage	21
3.9 Ansvar 2300 – pleie og omsorgsleiar	21
3.10 Ansvar 2400 – leiande helsesøster	22
3.11 Ansvar 2500 – lege	23
3.12 Ansvar 2600 – sosiale tenester	23
3.13 Ansvar 3000 – teknisk sjef	24
3.14 Ansvar 4000 – finansiering	26
4 Investeringsbudsjett 2017 - rådmann	28
5 Samfunnstryggleik og beredskap	30
Taldel	31

1 Innleiing

1.1 Om budsjettdokumentet

Budsjettet har same form som i fjor.

Budsjettkommentarane frå dei ulike einingsleiarane har ikkje identisk form, då nokre einingar er så små at det ville ha blitt kunstig.

1.2 Føresetnader

Budsjettet byggjer på rammene som er nedfelte i kommunelova §§ 45 ff. Der framgår det, mellom anna, at årsbudsjettet skal vere realistisk og fastsetjast på grunnlag av inntekter og utgifter som kommunen kan vente i budsjettåret.

Vidare byggjer budsjettet på kommunen sine prioriteringar nedfelte i det kommunale planverket.

1.3 Budsjettprosessen i kommunen

På bakgrunn av utsendt budsjetttrundskriv har einingsleiarane utarbeidd budsjettframlegg og kommentarar. Ein har overlate til einingsleiarane å avgjere på kva steg i prosessen dei involverer relevante aktørar, som til dømes FAU, SAU osv.

Ein tek i stadig større grad i bruk e-budsjett, og dette sparar oss for mykje arbeid.

2 Rammer, mål og satsingsområde

2.1 Regjeringa sitt framlegg for budsjettåret 2018

Regjeringa sitt framlegg til statsbudsjett 2018 er lagt til grunn, jf. brev frå Fylkesmannen til kommunane mottatt 12. oktober 2018.

Det økonomiske opplegget for 2017

I revidert nasjonalbudsjett var det ein pårekna skatteauke for kommunane i år på 1,0 %.

Dei pårekna skatteinntektene er no justerte opp med i underkant av MRDNOK 3,4 samla for kommunane i landet i høve til nivået i revidert nasjonalbudsjett. Pårekna skatteauke for i år blir med det justert opp frå 1,0 % til 3,3 %, i høve til faktisk innkomen skatt i 2016.

Bakgrunnen for høgare skattevekst for kommunane er ekstraordinært stort utbytte til personlege skattytarar for inntektsåret 2016.

Den samla pris og kostnadsveksten i kommunane (kostnadsdeflatoren) er uendra frå revidert nasjonalbudsjett, det vil seie 2,3 %.

Regjeringa sitt framlegg for budsjettåret 2018

Det er rekna med ein nominell skatteauke for kommunane frå 2017 til 2018 med 2,4 %.

Pårekna skatteinntekter i 2018 byggjer blant anna på pårekna sysselsetjingsvekst (1,1 %) og lønsvekst (3 %).

Det er i statsbudsjettet lagt opp til at det kommunale skatteøyret blir uendra frå 2017 til 2018, det vil seie 11,80 %.

Det er lagt opp til at skattedelen av kommunane sine samla inntekter skal vere om lag 40 % også for 2018.

Den samla pris og kostnadsveksten i kommunane (kostnadsdeflatoren) er i framlegget 2,6 %. Pårekna lønsvekst inngår i deflatoren med 3,0 % for 2018, og tel om lag to tre-delar av den samla deflatoren. Pårekna prisvekst på varer og tenester vil inngå i deflatoren med 1,9 %.

Deflatoren blir nytta til prisjustering av statlege rammetilskot og øyremerkte tilskot i statsbudsjettet.

Frie inntekter - skatt og rammeoverføring samla

Vedlagt tabell syner rammeoverføring og pårekna frie inntekter for 2018. Pårekna skatt og inntektsutjamning i tabell byggjer på kommunane sin faktiske skatteinngang i 2016. Når det gjeld dette grunnlaget, er det justert for pårekna skatteutvikling i 2017 og 2018.

I berekning av skatteprognose for 2018 er det justert for same endring i % i høve til rekneskap 2016 for alle kommunane uavhengig av den lokale utviklinga i kvar kommune etter 2016.

Denne skatteprognosen er nytta som grunnlag for pårekna inntektsutjamning.

Veksten i rammeoverføring frå 2017 til 2018 vil variera mellom kommunane. Hovudårsakene er følgjande punkt som påverkar kommunane ulikt:

- verknad av omlegginga av inntektssystemet frå 2017
- oppdatering av kostnadsnøklane i utgiftsutjamninga frå 2017
- endring i kriteriegrunnlaget (t.d. talet på eldre) og talet på innbyggjarar samla
- endring i fordelinga av skjønstilskot
- endring i veksttilskot
- endring i distrikttilskot.

Priskompensasjon frå 2017 til 2018 er innarbeidd i oversynet for dei frie inntektene.

Samla vekst i frie inntekter

Det er lagt opp til ein realvekst i dei frie inntektene for kommunane frå 2017 til 2018 med knapt MRDNOK 3,6. Veksten er rekna frå inntektsnivået i år som var lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett. Denne veksten i dei frie inntektene er realauke slik at priskompensasjonen frå 2017 til 2018 vil kome som eit tillegg i inntektene.

Det er lagt opp til at auken i dei frie inntektene frå 2017 til 2018 skal dekkja auka ressurs-innsats i kommunane til:

1. MRDNOK 2,2 i pårekna meirutgifter som følgje av befolkningsutviklinga, både med omsyn til folkevekst og alderssamansetjing. Dette er den delen av samla meirutgifter knytte til den demografiske utviklinga (MRDNOK 2,2 av MRDNOK 2,7) som er pårekna å bli dekte av veksten i dei frie inntektene.
2. Det er venta at pensjonskostnadene for kommunane vil auke ut over det som blir kompensert gjennom prisjustering av inntektene. For kommunane kan denne realveksten i utgiftene omtrentleg reknast til MRDNOK 0,3 (MRDNOK 0,35 for heile kommuneforvaltninga).
3. Delar av veksten i dei frie inntektene kan dessutan knytast til følgjande satsingsområde:

-MNOK 300 til opptrappingsplan for rusomsorg. Dette er eit trinn i ein opptrappingsplan med auka løyvingar til rusområdet i perioden 2016 - 2020

-MNOK 200 til tidleg innsats i barnehage og skule

-MNOK 200 til førebyggjande tiltak for barn, unge og familiar. Det er ei målsetjing å gjere kommunane i stand til å ta større ansvar på barnevernsområdet, jf. barnevernsreforma.

Det er rekna med ein nominell vekst i kommunane sine samla frie inntekter på landsbasis frå 2017 til 2018 med 2,6 %. Veksten er rekna i høve til noverande pårekna inntektsnivå i år.

Auka rammeoverføring blir gitt for nye oppgåver og omfattar også heilårsverknader i denne samanhengen. Utrekna %vekst i dei frie inntektene er korrigerte for dette, også i vedlagt tabell, slik at det ikkje inngår i %veksten.

Dette vil også omfatta innlemming av øyremerkte tilskot i rammetilskotet.

Aktuelle saker

Opptappingsplan for rus

Det er ein opptappingsplan med auka løyvingar til rusområdet i perioden 2016 - 2020. Satsinga kjem i hovudsak ved at ein del av veksten i dei frie inntektene er grunnlagt med satsinga på rusomsorg. I 2016 og 2017 var denne opptappinga gjennom rammetilskotet på til saman kr. 700 mill.

For 2018 er det lagt opp til ei ytterlegare opptapping av rammetilskotet med kr. 300 mill. Fordelinga mellom kommunane blir gjort etter delkostnadsnøkkelen for sosialhjelp i inntekts-systemet.

Helsestasjon og skulehelseteneste

Rammetilskot knytt til satsinga på helsestasjon og skulehelsetenesta blir vidareført frå 2017 til 2018, med priskompensasjon. For 2018 blir rammetilskotet knytt til føremålet MNOK 753,5. Midlane blir fordelte mellom kommunane på grunnlag av talet på innbyggjarar i alderen 0 - 19 år, med eit minstenivå på NOK 100 000 per kommune.

Dagtilbod demente

Kommunane vil frå 1. januar 2020 få plikt til å tilby dagaktivitetstilbod til heimebuande personar med demens. Det er lagt opp til utbygging av tilbodet fram mot år 2020.

Tilskotsordninga til dagaktivitetstilbod for personar med demens blir vidareført. Det er framlegg om å leggja til rette for 350 nye plassar i 2018.

Innlemming av bustadsosiale tilskot i rammetilskotet

I 2017 blei MNOK 10 av øyremerkt bustadsosialt tilskot (Arbeids- og sosialdepartementet) innlemma i rammetilskotet. For 2018 er det framlegg om å innlemma MNOK 28,5 i rammetilskotet.

I 2017 blei MNOK 5,7 av øyremerkt bustadsosialt kompetansetilskot (KMD) innlemma i rammetilskotet. For 2018 er det framlegg om å innlemma MNOK 15,5 i rammetilskotet.

Tilskot til frivilligsentralar

Tilskot til frivilligsentralar blei innlemma i rammetilskotet i 2017. I tillegg til priskompensasjon frå 2017 til 2018 vil ytterlegare MNOK 15 bli fordelt i 2018. Totalt MNOK 169,9 vil bli fordelt med særskilt fordeling i 2018, med utgangspunkt i fordelinga av det øyremerkte tilskotet i 2016.

Tidleg innsats i barnehage og skule

Regjeringa gjer framlegg om å styrka arbeidet med tidleg innsats i barnehage og i skulen for å fanga opp utfordringar tidleg og følgja dei opp raskt. MNOK 200 av veksten i dei frie inntektene er grunngitt med denne satsinga i 2018.

Halvdelen av desse midlane blir fordelte mellom kommunane etter delkostnadsnøkkelen for barnehage. Den andre halvdelen av midlane blir fordelte etter delkostnadsnøkkelen for grunnskule.

Barnevern

MNOK 200 av veksten i dei frie inntektene er grunngitt med førebyggjande tiltak for barn, unge og familiar. Målsetjinga er at kommunane skal kunne ta eit større ansvar på barnevernsområdet, i lys av barnevernsreforma. Midlane blir fordelte mellom kommunane etter den samla kostnadsnøkkelen.

Sjukeheimsplassar og omsorgsbustader

I revidert nasjonalbudsjett for 2017 vart tilsegnsramma utvida slik at det kan bli gitt investeringstilskot til omtrent 3100 plassar i år med heildøgnsomsorg, fordelte mellom omsorgsbustader og sjukeheimsplassar. For 2018 er det framlegg om ei tilsegnramme som vil gi grunnlag for å gi investeringstilskot til om lag 1800 nye einingar.

I 2017 er tilskotssats 55 % av godkjent investeringsgrunnlag for sjukeheimsplassar og 45 % av godkjent investeringsgrunnlag for omsorgsbustader. Det er lagt opp til dei same tilskotssatsane i 2018 som i 2017.

Målgruppa for ordninga er personar med behov for heildøgns helse- og omsorgstenester uavhengig av alder, diagnose og funksjonshemming.

Stortinget har vedteke ei gradvis endring (2017 - 2020) i investeringstilskotet slik at det frå og med 2021 berre blir gitt investeringstilskot til heildøgns omsorgsplassar som aukar det samla talet på plassar i kommunen, det vil seie ikkje tilskot til rehabilitering av eksisterande plassar. Omlegginga blir med det gjennomført med 40 % verknad i 2018.

Ressurskrevjande tenester

Ordninga med øyremerkte tilskot for ressurskrevjande tenester gjeld for tenestemottakarar til og med det året dei blir 67 år. Utbetaling av tilskot til kommunane i 2018 er basert på direkte lønsutgifter i 2017 knytte til tenestemottakarar.

Det er lagt opp til følgjande for 2018:

- Kompensasjonsgraden blir vidareført med 80 % av netto utgifter ut over innslagsnivået.
- Innslagsnivået for å få kompensasjon blir auka per brukar frå MNOK 1,157 til MNOK 1,235 for netto utgifter i 2017. Det inneber ein auke på NOK 50 000 ut over justering for pårekna lønsvekst i 2017 (2,4 %).
- Kompensasjonen som blir utbetalt frå staten til kommunane i 2018 skal kommunane inntektsføre i sine rekneskap for 2017. Kommunane skal inntektsføre den pårekna kompensasjonen i rekneskapen for det same året som utgiftene har vore.
Tilskot for psykisk utviklingshemma (16 år og eldre) i rammetilskotet blir trekt frå nettoutgiftene i berekningsgrunnlaget. Eventuelle øyremerkte tilskot blir også trekt frå berekningsgrunnlaget.

Barnehagar

Stortinget vedtok i revidert nasjonalbudsjett for 2017 at det øyremerkte tilskotet til fleire barnehagelærarar på MNOK 172,2 blei overført til rammetilskotet. Heilårsverknad av denne innlemminga i rammetilskotet utgjer for 2018 (sju månader i tillegg), med priskompensasjon (2,6 %), MNOK 247,2. Dette blir innlemma i rammetilskotet for 2018.

Det er lagt opp til auka foreldrebetaling i barnehage med NOK 110,- per måned.

Rammetilskotet blir på denne bakgrunn redusert med MNOK 301,5.

Vedlikehald og rehabilitering

Det er i 2016 og 2017 gitt eit eige øyremerkte tilskot til vedlikehald og rehabilitering for kommunar på Sør- og Vestlandet med høg arbeidsløyse. I 2017 er den samla ramma for tilskotet MNOK 650.

Det er ikkje framlegg om noko løyving i 2018.

Inntektssystemet i 2018

Det er ikkje lagt opp til omleggingar i inntektssystemet frå 2017 til 2018 knytte til:

- inntektsutjamning
- utgiftsutjamning med basistilskot
- veksttilskot
- distriktstilskot
- småkommunetillegg

Veksttilskotet for 2018 vil bli gitt til kommunar som har hatt ein gjennomsnittleg årleg befolkningsvekst på 1,4 % eller meir dei siste tre åra. Veksttilskotet blir gitt som eit fast tilskotsbeløp per ny innbyggjar utover vekstgrensa. Tilskotssats for 2018 er i framlegget NOK 57 191, som er det same som for 2017.

Det er i framlegget lagt opp til å ikkje prisjustera satsane for dei regionalpolitiske tilskota frå 2017 til 2018. Dette omfattar distriktstilskot med småkommunetillegget, veksttilskot og storbytilskotet. Dei frigjorte midlane vil i staden bli omdisponert til ei styrking av innbyggjar-tilskotet og vil med det bli fordelte mellom alle kommunane.

Det vil vere endringar i distriktstilskot med småkommunetillegget for nokon kommunar frå 2017 til 2018 som følgje av endring i distriktsindeks og endringar i innbyggjartalet.

Overgangsordninga INGAR gir kompensasjon for ei utvikling i rammetilskotet med meir negativt avvik enn grenseverdien frå landsgjennomsnittet, frå eit år til det neste. Grense-

verdien for kompensasjon blir justert opp frå NOK 300 per innbyggjar i 2017, til NOK 400 per innbyggjar i 2018.

Skjønstilskot

Fylkesmannen vil senda kommunane brev med grunngjeving for fordelinga av det ordinære skjønstilskotet for 2018.

2.2 Viktige konsekvensar for Fedje, av regjeringa sitt framlegg

Fedje kommune held fram si gode utvikling på inntektssida. Samla sum frie inntekter er estimert til MNOK 57 306, som utgjer ein vekst i høve til 2017 på 4,2 %.

2.3 Dei store linjene i budsjettet for Fedje kommune

2.3.1 Oversikt

2017 ser ut til å bli eit bra år, og følgjer utviklinga frå 2016. Det er ingenting som tyder på at 2018 vært annleis. Viktige årsaker til dette er at vi kom relativt godt ut av det nye inntektssystemet, at vi har motteke 19 flyktningar så langt, samt folketalsauke. I 2018 vil Fedje kommune få tildelt eit veksttilskot på NOK 41 000. Dette er eit resultat av at vi har hatt ei gjennomsnittleg folketalsauke på 1,4 % dei siste 3 åra.

Vi har budsjettert med 2 % prisauke og ein lønsvekst på 2,4 %. Prisauken på 2 % er litt lågare enn dei 2,3 % statsbudsjettet legg opp til, og representerer såleis ei innsparing. Kostnadene til pensjon og KLP er erfaringsmessig svært vanskelege å spå, så vi har brukt dei tala som økonomisystemet genererer.

Kommunen sine tenester blir vidareført slik vi kjenner dei i dag. Ved endringar i behov og etterspurnad, blir det gjennomført driftsmessige tilpassingar på ein føremålstenleg måte.

Utvikling i driftsresultat

	R 2015	R 2016	B 2017
Netto driftsresultat	1 039 (843)	5 234 (1 650)	2 099

Alle tal er i heile tusen. Tala i parentes viser budsjettert resultat for same periode.

2.3.2 Investeringsbudsjettet

Den største investeringa i 2018 vært lagt opp til nytt ventilasjonsanlegg på sjukeheimen – gamal del. Elles er det mindre utbetringar på blant anna skule og i kommunale bustadar.

For øvrige investeringar, sjå budsjettkommentarane.

2.3.3 Driftsbudsjettet

Kommunen sine frie inntekter for perioden 2015 – 2018:

	R 2015	R 2016	B 2017	B 2018
Kommunens frie inntekter	50 878 (50 671)	52 570 (51 566)	54 888	57 306
Sum driftsinntekter	69 894	78 289	74 940	75 801

Alle tal er i heile tusen. Tala i parentes viser budsjetterte inntekter for perioden.

Driftsutgifter – historikk:

	R 2016	B 2016	B 2017	B 2018
Lønsutgifter ekskl. sosiale utgifter	40 495	40 108	42 570	42 691
Kjøp av varer og tenester	20 409	18 180	19 002	19 654
Sum driftsutgifter	75 806	70 722	75 012	75 801

Alle tal er i heile tusen.

Lønsveksten for Fedje ligg innanfor dei lønsrammer vi har hatt dei seinare år.

Driftsresultat

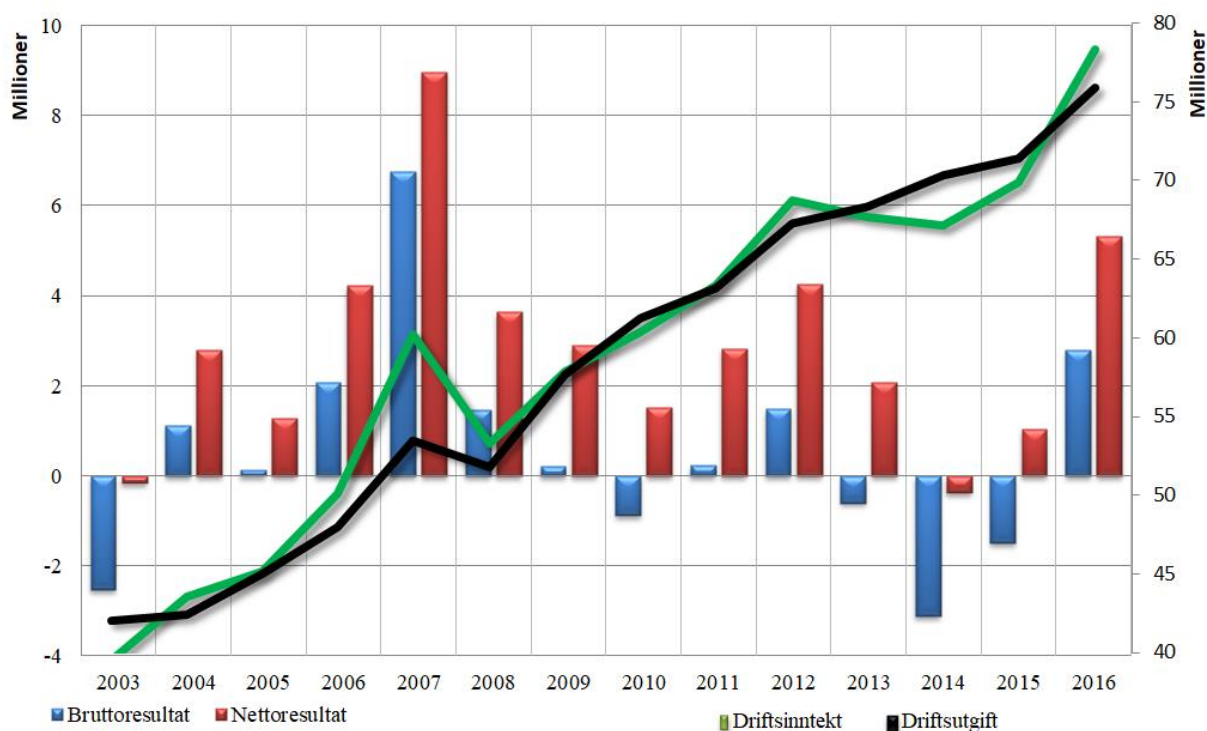
	R 2016	B 2017	B 2018
Brutto driftsresultat	2 483	-72	-469
Netto driftsresultat	5 323	2 099	1 583
Nettoresultat i %	6,8 %	2,8 %	2,1 %

Alle tal er i heile tusen.

Anbefaling til netto driftsoverskot	Minimum 1,75 %

Forklaring

Brutto driftsresultat	Sum driftsinntekter – sum driftsutgifter
Netto driftsresultat	Brutto driftsresultat korrigert for finansinntekter/finansutgifter og avskrivingar.

2.3.4 Satsingsområde

På dei fleste områda er det ingen vidare endringar i drift eller satsingsområde. Vi viser til budsjettkommentarane for detaljar.

I kommuneadministrasjonen er det i år som i fjor, valt ut satsingsområde. Satsingsområda for 2018 ser slik ut (i uprioritert rekkefølge):

1. Destinasjonsutvikling og ekstraordinært planarbeid
2. Kontinuerleg kvalitetsforbetring i kommunale tenester, integrert med ordinært kommunalt planarbeid

Satsingsområde 1: Destinasjonsutvikling med fokus på heilårsdrift

Satsinga i 2017 på stad- og næringsutvikling har vist at innsatsen bør spissast mot såkalla «destinasjonsutvikling». Med dette meinast utvikling av Fedje som turistmål.

Det blir satsa sterkt på kulturbasert reiselivsutvikling, og særleg mot å auke mogelegheitene for heilårsdrift innan turisme. I praksis betyr dette at kommunen vil vere pådrivar for auka aktivitetstilbod innan til dømes museum, fysisk aktivitet og lokal mat og opplevingar, samt drive anna konkret utviklingsarbeid som kan føre til auka turisme i vintersesongen.

Kommunen vil halde fram med arrangement innan entreprenørskap, og med å hjelpe folk som vil starte noko, med å komme seg med i relevante nettverk. Kommunen sitt medlemskap i ulike nettverk har vist seg fruktbart, men andre tiltak vil bli vurdert fortløpande.

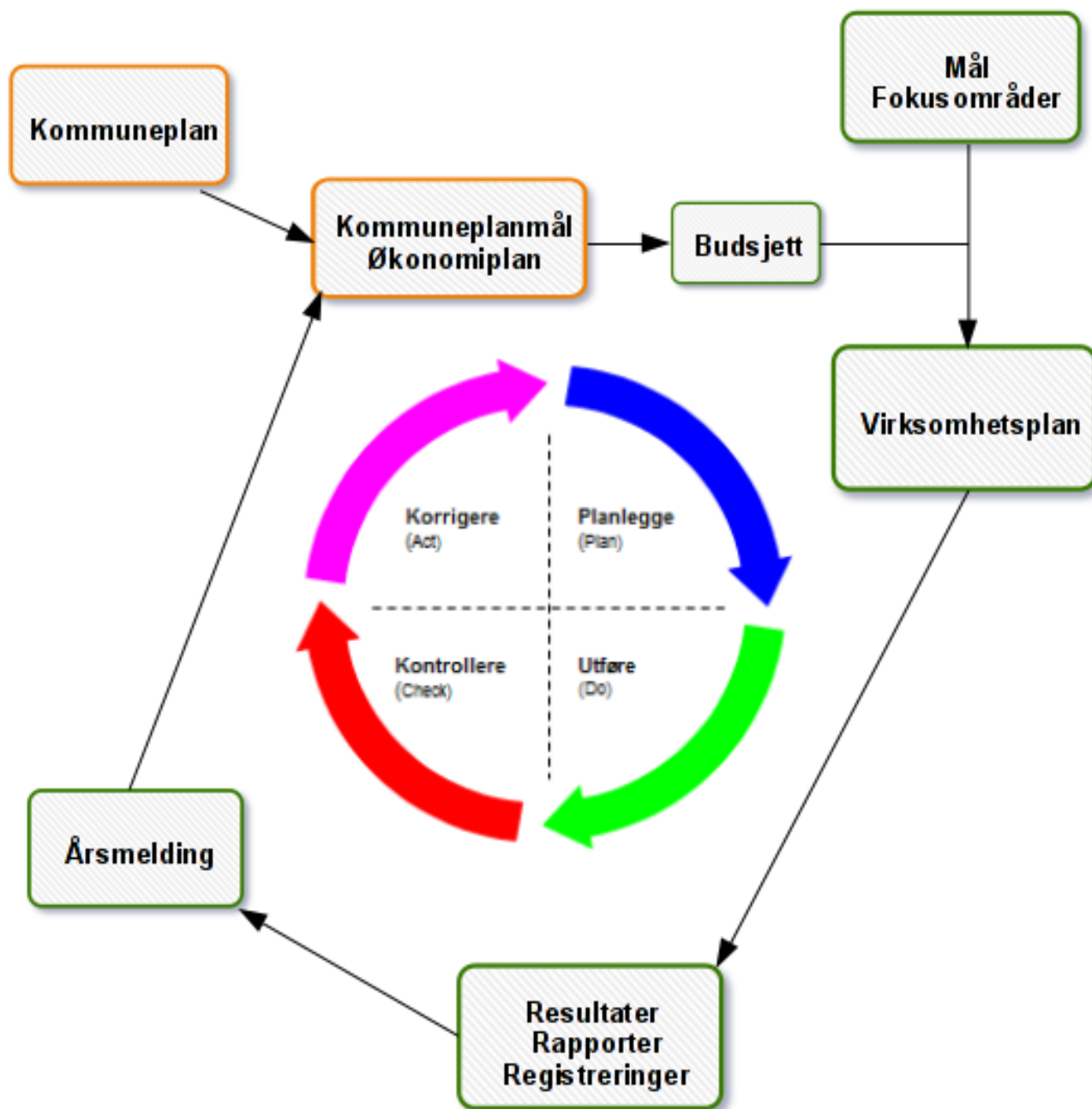
Ein ventar å ha ferdig reiselivsplan tidleg i 2018. I løpet av året skal det dessutan lagast sentrumsplan. Dette arbeidet kjem til å bli ressurskrevjande. Planarbeidet som skal gjerast i 2018 inneber at andre deler av stadutviklinga som var pågebynt i fjor, går inn som ledd i arbeidet med planar, og får mindre direkte fokus. Planarbeidet medfører dessutan ei viss forskyving av anna planarbeid, av ressurs hensyn.

Satsingsområde 2: Kontinuerleg kvalitetsforbetring

Norske kommunar møter stadig større krav frå styresmaktene, som følgje av eit mykje strengare regelverk kombinert med ei raskare endringstakt. Dei fleste kommunar vil difor

møte stadig fleire oppgåver og større utfordringar, utan at det naudsynlegvis blir tilført fleire ressursar til dette. For å oppnå ei effektiv verksemdstyring som er i stand til å følgja opp desse endringane, må Fedje kommune implementera eit styringssystem som fremjar kontinuerleg kvalitetsforbetring. For å effektivisere verksemdstyringa må fokuset skiftast frå rein tenesteproduksjon til strategisk målstyring. Måloppnåing må bli oppfølgt strukturert og systematisk.

Det vil vere avgjerande å få etablert skreddarsydde prosessar og verktøy og dessutan gjennomgåande strukturar for å kunna oppfylle krava og å handtera prestasjon effektivt gjennom alle kommunal verksemd. For å lukkast er det naudsynt med strategisk mål- og verksemdstyring i alle prosessar – frå strategi til planarbeid, implementering, gjennomføring, oppfølging og forbetring (Figur 1).

Men kontinuerleg kvalitetsforbetring vil ikkje berre fokusera på statlege føringar – det er mange andre instansar som definerer mål og kvalitetskrav. Lokalpolitiske føringar skal bli oppfølgt, brukarane sine ynskjer og preferansar skal ivaretakast, god kompetanse skal byggjast opp og bli brukt målretta, og alle skal ha eit trygt og triveleg arbeidsmiljø. Nokre kvalitetskrav er meir konkrete og det er enkelt å finna målingar som eintydig seier noko om oppfylling av kvalitetskrava. Nokre andre er meir diffuse og tolkbare. Omgrepet "forsvarleg", til dømes, blir ofte nytta som kvalitetskrav. Omgrepet er eit ord som er elastisk og som kan tolkast ulikt av ulike aktørar.

Kommunar er svært komplekse organisasjonar både når det gjeld tenesteproduksjon og styring. Likevel er det stort behov for å kunne dokumentere tenestekvalitet og resultat.

Det er òg eit aukande fokus på rettar og kvalitet på kommunale tenester. Rettssamfunnet har ei bestemt oppfatning av kva for tenester den enkelte kan krevje av ein kommune, og media har fått ei stadig viktigare rolle som ein kanal for misnøgde brukarar. Kommunane opplever difor stort press for å kunna dokumentere at kommunale tenester er av god kvalitet, er trygge og sikre og dessutan at dei tilsvarer preferansane til brukarane, samt forventingar. Når det blir ytt kritikk på eit tenesteområde er det difor viktig å ha dokumentasjon. Når einskildpersonar påpeikar offentleg kritikkverdige tilhøve er det naudsynt å ha dokumentasjon som kan visa eit meir nyansert og balansert bilete.

Fedje kommune vil ha god nytte av å implementere mål- og risikostyring som omfattar både økonomi og tenesteproduksjon, og som blir forankra i kommunalt planverk. Å snu ein kompleks organisasjon som Fedje kommune frå eit fokus på dagleg tenesteproduksjon og aktivitetsstyring til eit målbasert styringssystem er ein prosess som mykje krev tid og innsats.

2.3.5 Bemanningssituasjonen i administrasjonen

Administrasjonen har vore prega av høgt sjukefråvere, både i sjølve administrasjonen og andre stader administrasjonen delvis har måtta dekke opp. Det har dessutan vore brukt til dels store ressursar på opprydding i gamle saker, samt å få kommunen inn i interkommunale samarbeid som sikrar at ein overhald lovkrav innan helsefeltet. Situasjonen med mange fleire oppgåver, kombinert med lågare bemanning, har ført til sterkt arbeidspress på einskilte tilsette.

For 2018 forventar ein noko mindre ekstraordinært arbeid. I tillegg er bemanninga no oppe på same nivå som i fjor. Dei fleste av dei eksta oppgåvene blir løyste ved effektivisering, og ved å tilby ulike tilsette nye oppgåver som ledd i utvikling. Det er likevel mogeleg at auka aktivitet på Fedje kan føre til trong for ytterlegare bemanning, men i så fall meir direkte knytt til den aktuelle aktiviteten.

Det blir lagt opp til å styrke område plan og utvikling med ei stilling. Grunnen til dette er todelt: først og fremst er det ikkje forsvarleg at så mykje av kompetansen på dette store og viktige området, ligg på ein person. Dernest tilseier utviklinga på Fedje at det blir endå meir arbeid innan dette området, samt at etaten blir belasta også med ekstraordinært planarbeid.

For dei ulike einingane viser ein til særskilde kommentar.

Historisk oversikt

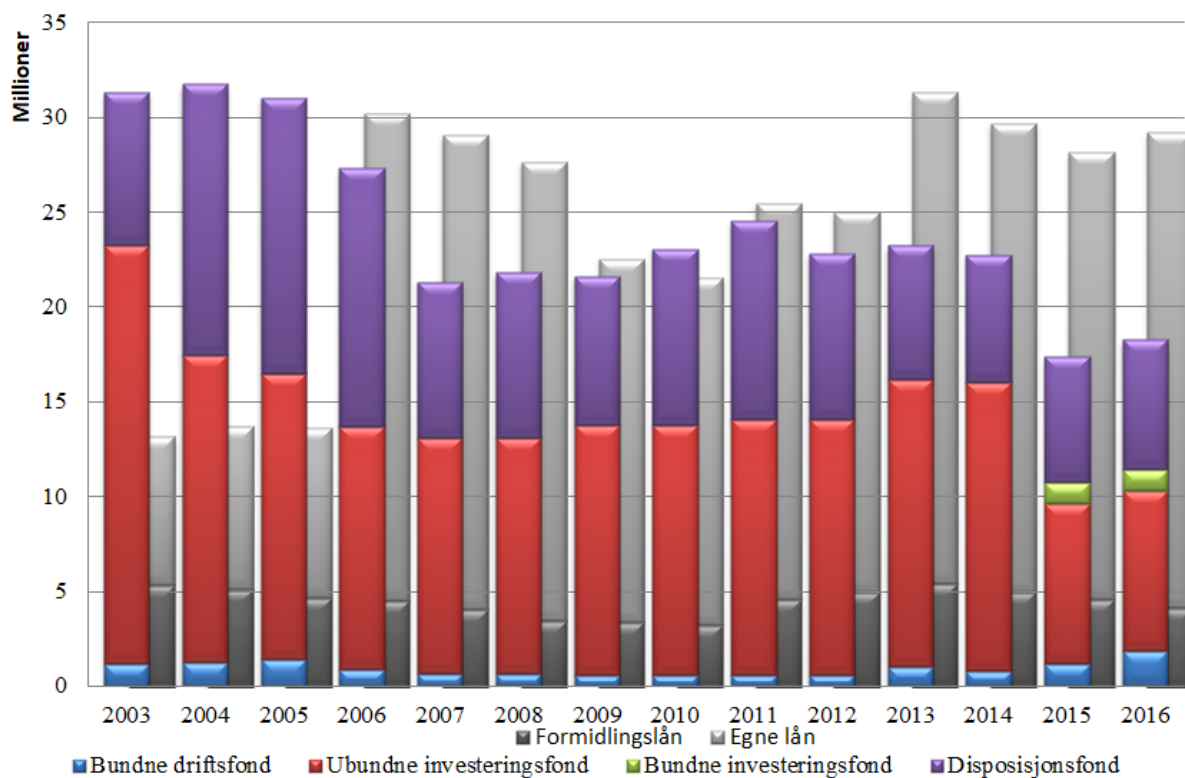
	R 2016	B 2017	B 2018
Lønsbudsjettet i % av sum driftsutgifter	66,6	69,5	69,4

Denne prosentsatsen har vore stabil i mange år og resultatet ligg i same område som andre kommunar. Sosiale utgifter er inkludert. Det er ingen endringar i dette biletet neste år.

2.3.6 Disponible fondsreservar

	R 2016	Kommentar
Bundne driftsfond	1 868	Bustadtilskot husbanken, Fond vatn kulturminneplanen etc.
Disposisjonsfondet	6 872	Går litt opp (om lag NOK 230 000).
Bundne investeringsfond	1 113	Ekstraordinære avdragsmidlar
Ubundne investeringsfond	8 435	Dette fondet er nesten halvert sidan 2012
Samla fondsreserver	17 175	Markant nedgang
Regnskapsmessig mindreforbruk	4 429	Dette blei avsatt til disp.fond i 2017

Alle tal er i heile tusen.

2.3.7 Gjeldsbyrde

	R 2014	R 2015	R 2016
Lånegjeld	29 828	28 284	29 329

Alle tal er i heile tusen.

Ein legg opp til å ta opp inntil MNOK 4 i nye kommunale lån i 2017, for nytt ventilasjonssystem på sjukeheimen. For ytterlegare kommentarar, viser vi til investeringskapitlet i kommentarane nedanfor under avsnitt 3.

3 Budsjettkommentarar for dei ulike ansvarsområda

3.1 Ansvar 1000 – rådmann

Ansvarsområdet omfattar administrasjon, politiske utval, revisjon, val, personalavdeling, økonomiavdeling, fellesfunksjonar, personalpolitiske tiltak, premieavvik og amortisering, eldreråd, bedriftshelseteneste og kyrkjeleg administrasjon og andre religiøse føremål.

Som nemnt ovanfor har det bråe behovet innan destinasjonsutvikling fortrengt anna planarbeid. Det er dessutan slik at det har vist seg at ikkje alle vilkåra for å setje i gang planarbeid slik føresett var tilstade, innan helse og oppvekst.

Som følgje av vedtak i kommunestyret 15. desember 2016, må delegeringsreglementet og personalplanen oppdaterast. Det har dessutan vist seg at mangelen på lønnspolitiske retningslinjer er ei utfordring, og difor tek vi sikte på å få på plass dette i løpet av første halvår.

Det må dessutan lagast plan/retningslinjer for innsyn, då dette er noko kontrollutvalet har etterlyst i fleire år, men som tidlegare ikkje har vore prioritert. Arbeidet er påbegynt. Også arbeid med nye nettsider og intranett, samt kommunikasjon for øvrig, vil stå sentralt i 2018.

Til dette kjem planar for habilitering og rehabilitering, og for integrering, samt ordinært planarbeid som er vedteke i den kommunale planstrategien og etterfølgjande vedtak om reiselivsplan og sentrumsplan.

Ei endring frå i år er at vi i større grad enn tidlegare, har forsøkt å plassere administrative lønnskostnader der dei høyrer heime. Den mest framtrudande endringa er den auka posten på «tiltak».

3.2 Ansvar 1100 - kultur

Ansvarsområdet omfattar kulturskule, Fedje fleirbrukshall, kulturadministrasjon, ungdomsråd og ålment kulturarbeid.

Vi har valt å utsetje ferdigstillinga av kulturminneplanen ytterlegare, for å i større grad kunne integrere satsinga på kulturbasert reiselivsutvikling i planen.

Kulturskulen har hausten 2017 fått to nye tilbod; kunstskeule og revyskeule. Tilboda blir gjevne òg våren 2018, under førsetnad om tilstrekkjeleg tal påmelde.

Det vil bli arbeidd systematisk med å utgreie mogelegheitene for å etablere museum på Fedje, i første omgang torvmuseum og kystmuseum, og deretter eventuelt ubåtmuseum.

3.3 Ansvar 1200 - biblioteksjeff

Drifta blir vidareført som normalt, men det vil bli kortare stengetid særleg i sommarferien.

Det vil dessutan bli kjøpt inn ny faglitteratur, samt fleire ulike typar media.

3.4 Ansvar 1300 – IT-konsulent

Ansvarsområdet omfattar IKT i Fedje kommune og samarbeidet med IKT NH.

Inga endring ut over kjøp frå IKS. Dette er dei estimerte kostnadane med eit interkommunalt IKT-samarbeid.

Mål for 2018 er forbetra tenester og tilgang for brukarar og tilsette.

3.5 Ansvar 1400 - tiltakssjeff

Ansvarsområdet omfattar nærings- og trivselsskapande aktivitetar i eigen eller felles regi, kontingentar, lokale stimuleringstiltak og støtte til næringslivet.

Ordninga med pendlarstøtte blir vidareført slik ho er i dag, dvs. inntil NOK 15 300 i året.

Lønnsauke her skuldast at lønn er postert på tiltakssjeff, i tråd med realiteten, jf. satsing på destinasjonsutvikling.

Det bør nemnast at mykje tyder på at den veksten vi såg sommaren 2017, er beskjedne i høve til veksten vi kan forvente sommaren 2018. Det er difor sannsynleg at kommunen bør auke bemanninga på dette området. Vi har ikkje budsjettet med dette no, då behovet ikkje er avklart.

3.6 Ansvar 2000 – driftssjef helse, omsorg og oppvekst

Ansvarsområdet omfattar administrasjon, jordmorteneste, teknisk hygienisk ingeniør, førebyggjande helsearbeid, fysioterapiteneste og tannklinikk.

Tannhelseteneste

Per i dag er det som kjent ingen lokal tannhelsetjeneste, og dette er etter Fedje kommune si meining langt frå tilfredsstillande. Det blir gjort ein jobb som så langt ikkje har ført fram slik ein hadde håpa på, og den jobben blir vidareført. Fedje kommune kan ikkje sjå seg nøgd med dei tenestene som i dag blir tilbudd til dei som har lovpålagt tannhelsetilbod.

Folkehelse/førebyggjande arbeid

Fedje kommune vil halde fram med å ta i bruk den kunnskapen som er tilgjengeleg i folkehelserapporten i alt planarbeid framover, samt vere medvitne på folkehelsesaspekta i det daglege.

Fysioterapi

Ingen vesentlege endringar for 2018, med unntak av inntektsposten som vert høgare grunna at fleire må betale eigenandel ved fysioterapi.

3.7 Ansvar 2100 – rektor

Ansvarsområdet omfattar grunnskule, vaksenopplæring, den kulturelle skulesekken og SFO.

Utgifter til lønningar aukar noko meir enn lønsauke då kravet til kvalifikasjonar er heva og gjer seg meir og meir gjeldande. Det betyr at lærarane som blir tilsett har høgare utdanning no enn før. Dette kjem til å vedvare. Dei som er nytilsette har og krav på veiledning og nedsett undervisningstid. Skulen får stadig fleire ressurskrevjande oppgåver. Skulen brukar meir ressursar på tilpassa opplæring. Dette gjeld både enkeltelevar og grupper.

For å drive ein skule i stadig utvikling brukar leiinga mykje ressursar på å planleggje og gjennomføre utviklingsøktar inn mot lærarane. I tillegg brukar skulen meir ressursar enn før på å koordinere hjelp inn til skulen. Dette gjeld PPT, helsesøster, kommunepsykolog, barneverntenesta og andre instansar.

På grunn av andre presserande oppgåver har det ikkje vore mogeleg å revidere reglementet for SFO i 2017. Det blir difor gjort i 2018 i staden.

3.8 Ansvar 2200 – barnehage

Ansvarsområdet omfattar Fedje Barnehage.

Det er 23 barn i barnehagen no, og mykje tyder på at barnetalet vil gå ytterlegare ned over sommaren 2018. Lønnsbudsjettet er redusert på grunn av dette.

Fokus i 2018 vil vere på å stabilisere tilhøva i barnehagen, som lenge har vore prega av ustabilitet på bemanningssida. Ut over dette er det ikkje venta særlege endringar, då både nye leikeapparat og ventilasjonsanlegg har kome på plass i 2017.

3.9 Ansvar 2300 – pleie og omsorgsleiar

Ansvarsområdet omfattar pleie og omsorgsadministrasjon, pleie og omsorg i institusjon, heimesjukepleie, PU-tjeneste, praktisk bistand, dagaktivitetstilbod til heimebuande demente, tryggleiksalarm og kommunale kompetanse- og innovasjonstiltak.

Endringar

Økonomiske justeringar er i tråd med budsjetttrundskrivet for 2018. Varierende belegg på sjukeheimen, men gjennomsnittleg fullt belegg gjennom heile året. Ingen brukarar på venteliste, men observert fleire som kan få behov for døgntilgjengeleg pleie i institusjon innan kort tid. Inga auke i omfanget av heimebaserte tenester. Pleietyngda framleis litt aukande i høve til 2016. Fleire brukarar av heimesjukepleien treng hjelp fleire dagar om dagen, og i større omfang enn tidlegare, og alle bebuarane på sjukeheimen er tunge pleiepasientar. Ingen brukarar av dagtilbodet i 2017, trass målretta kontakt med potensielle brukarar.

Deltaking i nasjonalt velferdsteknologiprogram, budsjettet oppjustert med NOK 60 000 for anskaffing av utstyr og lokalt prosjektarbeid.

Kvantitative utviklingstrekk

Tala omfatter perioden 2013-2017 og er absolutte tall målt på samme tidspunkt i slutten av året. Tallene for sykehjem er gjennomsnittstall pr årsbasis.

År	Sjukeheim	Heimesjukepl.	Praktisk bistand	Tryggleiksalarm	Matlevering
2013	13	10	16	7	7
2014	11	12	15	8	8
2015	10	13	15	10	9
2016	12	13	15	10	10
2017	12	14	15	12	12

Alternativkostnader for gratis tryggleiksalarm

Gratis tryggleiksalarm vil gi eit årleg innteksttap på NOK 33 000. Dette er samtidig summen som kommunen betaler for drift av alarmsystemet.

Målsetting

- 10 Innen 2020 er velferdsteknologi ein del av helse- og omsorgstilbodet
- 10 Relevante brukarar er registrert i BrukerPlan
- 10 Pleie- og omsorgstenesta arbeider kunnskapsbasert
- 10 Forskrift om leiing og kvalitetsforbetring er implementert
- 10 Læringsnettverk for pasienttryggleik er gjennomført
- 10 Velferdsteknologiens ABC er gjennomført
- 10 Ingen bruk av vikarbyrå

3.10 Ansvar 2400 – leiande helsesøster

Ansvarsområdet omfattar helsestasjon, skulehelseteneste og psykisk kommunehelseteneste.

Helsesøster

Ingen endringar frå inneverande år. Vidareføring av tenesta på same nivå.

Psykisk kommunehelseteneste

Økonomiske justeringar er i tråd med budsjettrundskrivet for 2018. Vidareføring av dagens drift som omfattar uteaktivitetar, bassengtrim, småbornstrim, ungdomskafé og diverse dagsturar, men òg støttesamtalar . Open kafé i dei første tre sommarferieveckene, kombinert med eit ferietilbod retta mot flyktningebarn.

Målsetjing om at innan utgangen av 2018 er det

- ⑩ etablert samarbeid med skulen, frivillige lag og organisasjonar
- ⑩ etablert eit system for kontinuerleg kvalitetsforbetring
- ⑩ auka aktivitet i Hjartebankjen

3.11 Ansvar 2500 – lege

Omfattar administrasjon, miljøretta helsevern, smittevern, førebyggjande legetenester, legetenester ved sjukeheimen, helsestasjonen, legevakt på Fedje, vikarordningar for lege, deltaking i Nordhordland legevakt, delfinansiering av akuttsenger ved Nordhordland legevakt, fastlegeordninga, pålagde ordningar Norsk Helsenett, Norsk Pasientskadeerstatning og Helfo krav/avrekning for gjesteinnbyggjarar.

Det blir lagt opp til ordinær drift i 2018. Ein må forvente brå vekst i kostnadene til Nordhordland Legevakt.

Mål for 2018 er å sikre stabile tenester til befolkninga på Fedje heile året, ha vikarordning om sommaren, samt saman med resten av helse og omsorgstenesta ta del i plan- og utviklingsarbeid.

3.12 Ansvar 2600 – sosiale tenester

Ansvarsområdet omfattar edruskapsvern, servicetenester (m.a. krisesenter (lovpålagt), Aufera, syns- og audiopedagogisk teneste, kjøp av teneste v/ arbeidssenteret Austrheim,

logopedteneste m.v.), barnevern, omsorgsløn, kvalifiseringsprogram, introduksjonsprogram flyktningar, NAV med m.a. økonomisk sosialhjelp.

Det pågår for tida revisjon av samarbeidsavtalen med Austrheim om barnevern, med sikte på å styrkja innhald og kvalitet, og om mogeleg ha eit sterkare fokus på førebygging.

NAV har redusert bemanninga ved Fedje-kontoret frå to dagar til ein dag. Det er inngått avtale for 6 månader med NAV om midlertidig løysing på dagens nivå. Kva avtale ein får etter dette, er uavklart, men alt tyder på at NAV-kontoret på Fedje blir nedlagt. NAV legg opp til at mykje skal løysast gjennom såkalla kontaktsenter (via telefon) eller ved digitale løysingar. Det knyter seg framleis spørsmål til korleis ein best kan ivareta dei kommunale funksjonane og kva som må til for å sikra innbyggjarane ei føreseieleg teneste. Løn til kommunal medarbeidar er ikkje vidareført i 2018 (grunna permisjon). Det same gjeld refusjon frå NAV.

Yting til livsopphald har i 2017 halde seg på eit etter måten stabilt nivå, men høgare enn for nokre år tilbake.

Introduksjonsordninga

Det bur i dag som kjent 19 overføringsflyktningar på Fedje. IMDi sende 06.11.17 ut oppmoding om busetjing av flyktningar for 2018, men Fedje er ikkje oppmoda om å ta i mot flyktningar for 2018 frå IMDi si side. Dette betyr mest truleg at Fedje kommune ikkje blir beden om å busetje flyktningar i 2018.

Dette betyr at så langt vi veit no skal Fedje kommune kunne gjennomføre integreringsarbeidet med dei ressursane som alt ligg i budsjettet.

3.13 Ansvar 3000 – teknisk sjef

Ansvarsområdet omfattar administrasjon, driftsavdeling, bygg, bustader, plan, byggesak, oppmåling, helikopterplass, vegar, landbruk, brannvern, feiing, kommunalt oljevern, statleg oljeverndepot, vatn, kloakk, slamtømming, renovasjon, friluftsføremål og fotballbane.

Ansvarsområdet omfattar og tenester utført for soknerådet : Vedlikehald kyrkje og gravplass samt kyrkjetenar.

Tilhøve som ikkje vert endra frå 2017 til 2018:

Ordninga med tilskot til rehabilitering av bustadhus held fram. Summen til rådvelde er NOK 120 000. Tilskotsummen er på same niva som tidlegare: NOK 60 000.

Gebyr for feiing og tilsyn vert ikkje endra. Gebyr for kloakk og slam vert ikkje endra.

Det er ikkje rekna med auke i oppmålingsgebyra. Ein syner til oversyn over gebyra i Meland, Lindås, Osterøy, Vaksdal og Fedje. Gebyret for oppmåling er nesten på nivå med nabokommunane. Det var ikkje auke frå 2016 til 2017. Inntektene på kart og oppmåling varierar, medan utgiftene er relativt konstante.

Det er rekna med husleigeinntekter frå NAV, sjølv om desse er usikre. Det er ikkje rekna med deltaking i interkommunalt brannvern.

Endringar:

Gebyr for vatn vert sett ned med 15 % frå 2017 til 2018.

Pga tilhøva kring innhentinga av avfall, vert det stor auke i gebyret for renovasjon i 2018. Det mest vanlege gebyret aukar med 15,9 %.

Byggesaksgebyra vart ikkje auka frå 2016 til 2017. Det er rekna med 10 % auke i nokre av gebyra som gjeld byggesak.

I 2017 koster forsikring av kommunale bygg NOK 363 000. Reknar med auke til NOK 400 000 i 2018 pga Mulevegen 3 og generell stigning.

Straum: For skule, sjukeheim, vassverk, fleirbrukshall og fellesmålar på biblioteket vert det kvart år laga eit detaljert budsjett for kostnader med straum. For 2018 er halve energiprisen bunden til 27,37 øre/kWh eks.mva. Andre halvdel er spot. Eg reknar snittprisen til 28 øre for 2018. Energibruk og effektuttak er basert på forbruket dei siste åra.

Det var auke i nettleiga pr 1/7-17. Det er rekna med ei samla auke i straumprisen på 1 øre/kwh frå 1/1-18. Har lagt inn 20.000 kWh ekstra for skulen, pga sommarope svømmebasseng. Inntektene for sommarope svømmebasseng i 2017, var NOK 2 000.

Husleigeauke: 1,5 % frå 1/7-18. Dette er i samsvar med konsumprisindeksen. Det er rekna med husleigetap slik: 1) Sjukeheimen disponerer ein bustad. Etter KOSTRA er det ikkje lengre høve til internoverføring. 2) To store bustader står tome heile året.

Det synes som om helikoptertrafikken har teke seg opp med nytt helikopterfirma frå 1/7-17. Inntektene er difor auka noko.

Det er lagt inn NOK 80 000 til vøling av pusskader på kyrkja.

Det er lagt inn lønnsmidlar til å styrkje etaten med ei stilling. Som nemnt tidlegare er grunnen til dette todelt: Først og fremst er det for stor risiko forbunde med at all kunnskap om området er samla på ein person. Dernest har auka næringsaktivitet ført til meirarbeid, herunder planarbeid som må gjerast som følgje av utviklinga og som følgje av vidare satsing på destinasjonsutvikling.

3.14 Ansvar 4000 – finansiering

Skatteinntekter, eigedomsskatt på verk og bruk, rammetilskot, andre statlege overføringar, finansinntekter og finansutgifter.

Gjeldsbyrde

Kommunen sin gjeldsbyrde er akseptabel. Vi ligg godt under snittet, men vi har heller ikkje ekstraordinære inntekter som kan forsvare eit høgt gjeldsnivå. Vi er sårbare for endringar i inntektsgrunnlaget. Brutto lånegjeld er i dag NOK 50 000 per. innbyggjar.

Nye lån	Inntil 4 MNOK
Låneobjekt	Nytt ventilasjonsanlegg på sjukeheimen.

Skatt

Skatteøren ligg uendra på 11.8 i 2018. Målet er at skattinngangen åleine skal utgjera 40 % av kommunesektoren sine frie inntekter.

Rammetilskot 2018

Anslaget for 2018 er basert på Regjeringa sine tal. Forventa vekst i frie inntekter er 4,3 %, eller om lag 2,4 MNOK.

	B 2017	B 2018
Frie inntekter	54,9 MNOK	57,3 MNOK
Skatt	15,9 MNOK	16,7 MNOK
Rammetilskot	39,0 MNOK	40,6 MNOK

4 Investeringsbudsjett 2017 - rådmann

Investeringsplan 2017 – alle tal i heile tusen.

Tiltak	Kostnader	Moms
1200 - Administrasjon		
- Egenkapitaltilskot KLP	240	0
1203 - Fellesfunksjonar		
- IKTNH	200	50
2220 - Skulen		
- Vøling av elevtoalett på gamle-skulen	400	100
- Nytt låssystem	150	38
2610 - Sjukeheimen		
- Nytt uteområde/terrasse på sørsida av bygget	275	69
- Ventilasjonsanlegg i gamledelen	4 000	1 000
2650 - Kommunalte disponerte bustader		
- Nytt tak på Husøyna 23. Taket har eternitt i dag.	350	88
2830 - Etabl./Oppretth. Av eigen bolig		
- Avdrag på formidlingslån	450	
3330 - Kommunale vegar		
- Trafikksikringstiltak ved barnehagen	200	50
3390 - Brannvern		
- Garasje bårebil	200	50
3530 - Kloakknett		
- Pumpetasjon for kloakk på Kopper	400	
3930 - Gravplass		
- Utbetring av drenering/asfaltkant ved port	200	50
TOTAL	7 065	1 495

Forklaring:

EK	Eigenkapital	1 971
F	Bruk av fond	1 094
L	Bruk av nye lån	4 000
Total finansiering		7 065
Moms	Momsrefusjon	1 495

(Her inngår mottatte avdrag på utlån og overføring frå drift)

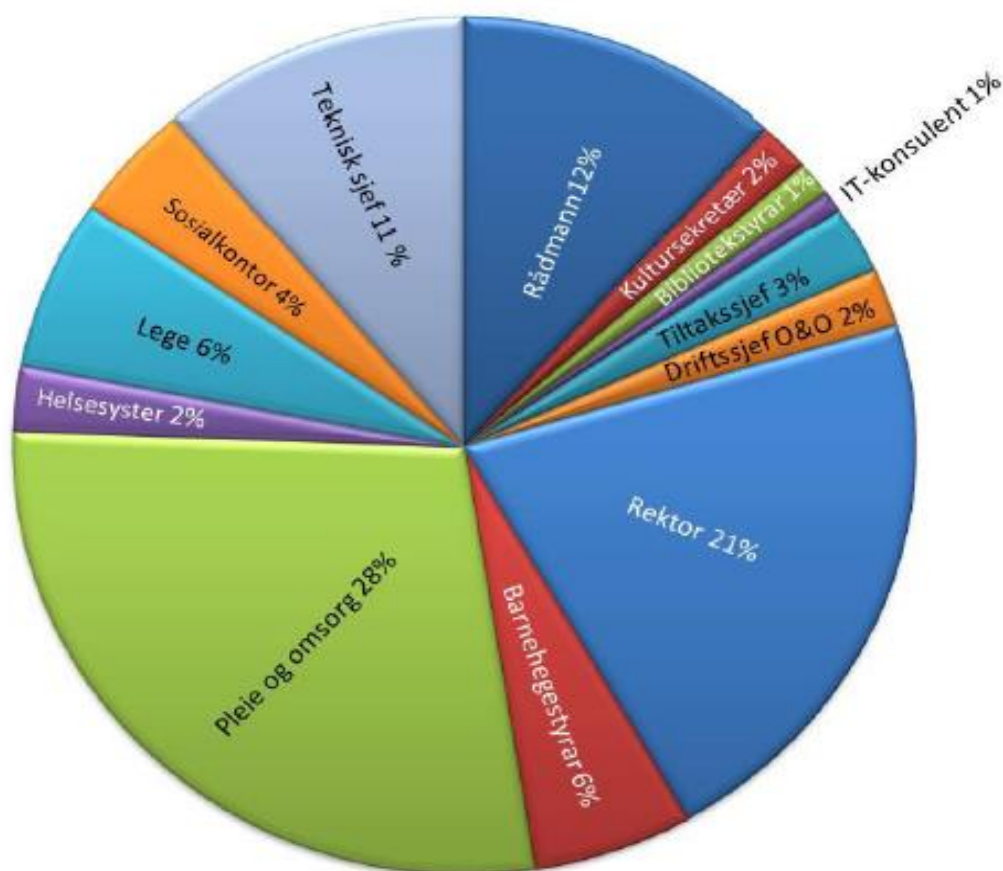
Det samla investeringsnivået neste år ligg innanfor dei rammer økonomiplanen legg opp til.

5 Samfunnstryggleik og beredskap

Ingen vesentlege endringar.

HOVEDOVERSIKTER BUDSJETT 2018 ^{v/416}

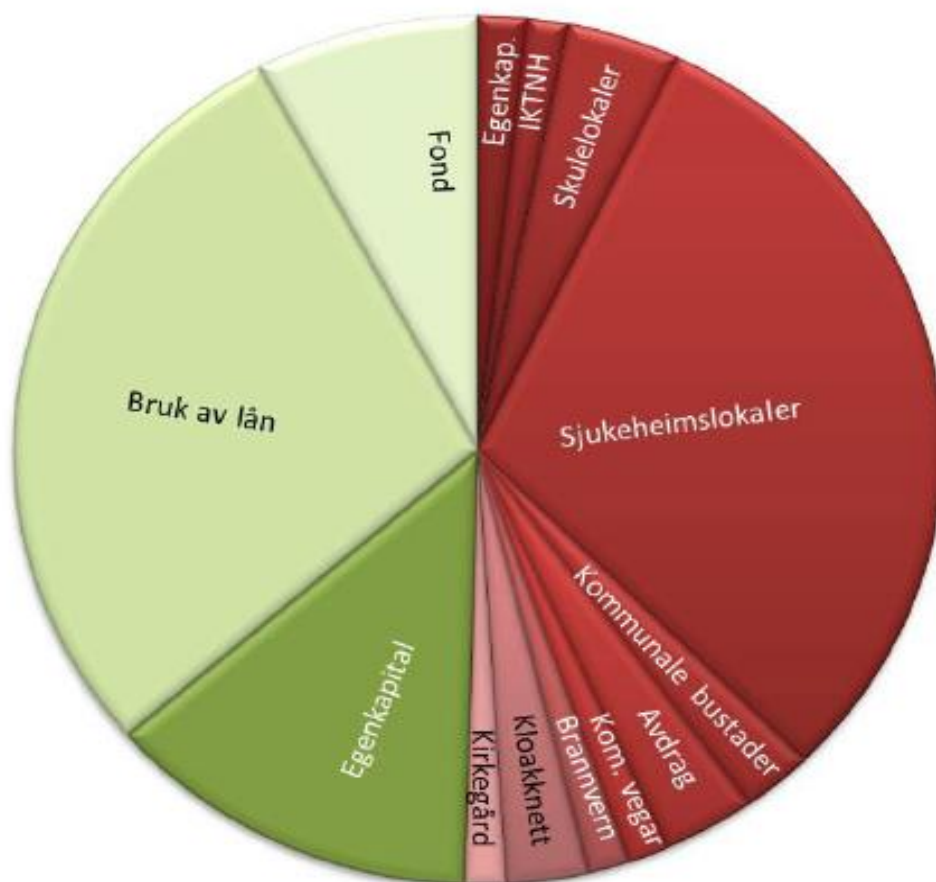

DRIFT

	Budsjett 2018 ^{v/416}	Budsjett 2017
1000 Rådmann	7 323 000	7 108 000
1100 Kultursekretær	1 143 000	548 000
1200 Biblioteksstyrar	825 000	767 000
1300 IT-konsulent	512 000	413 000
1400 Tiltakssjef	1 628 000	390 000
1500 Miljøvernleiar	0	0
2000 Driftssjef oppvekst og omsorg	1 382 000	1 991 000
2100 Rektor	13 376 000	12 774 000
2200 Barnehagestyrar	3 596 000	4 154 000
2300 Pleie-og omsorgsleiar	17 632 000	17 318 000
2400 Helsesøster	1 546 000	1 463 000
2500 Lege	4 059 000	3 766 000
2600 Sosialkontor	2 738 000	3 120 000
3000 Teknisk sjef	6 984 000	7 723 000
3500 Avskrivinger	-3 423 000	-3 323 000
4000 Finansiering	-59 329 000	-58 212 000
TOTALT	0	0

HOVEDOVERSIKTER BUDSJETT 2018^{v/416}

	Budsjett 2018 ^{v/416}	Budsjett 2017
1000 Rådmann	8 560 000	19 809 000
4000 Finansiering	-8 560 000	-19 809 000
TOTALT	0	0

HOVEDOVERSIKT KOSTRA 2018^{v/416}

DRIFT

	Budsjett 2018 v/416	Budsjett 2017
Driftsinntekter		
Brukerbetalinger	2 358	2 544
Andre salgs- og leieinntekter	6 163	5 424
Overføringer med krav til motytelse	4 097	4 471
Rammetilskudd	40 607	39 008
Andre statlige overføringer	3 686	5 322
Andre overføringer	80	180
Skatt på inntekt og formue	16 699	15 880
Eiendomsskatt	2 111	2 111
Andre direkte og indirekte skatter	0	0
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>75 801</i>	<i>74 940</i>
Driftsutgifter		
Lønnsutgifter	42 691	42 570
Sosiale utgifter	10 245	9 598
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	13 756	13 688
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	5 898	5 314
Overføringer	3 536	3 631
Avskrivninger	3 423	3 323
Fordelte utgifter	-3 279	-3 112
<i>Sum driftsutgifter</i>	<i>76 270</i>	<i>75 012</i>
Brutto driftsresultat	-469	-72
Finansinntekter		
Renteinntekter og utbytte	890	1 100
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0
Mottatte avdrag på utlån	0	0
<i>Sum eksterne finansinntekter</i>	<i>890</i>	<i>1 100</i>
Finansutgifter		
Renteutgifter og låneomkostninger	761	952
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0
Avdrag på lån	1 500	1 300
Utlån	0	0
<i>Sum eksterne finansutgifter</i>	<i>2 261</i>	<i>2 252</i>
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-1 371	-1 152
Motpost avskrivninger	3 423	3 323
Netto driftsresultat	1 583	2 099
I prosent av driftsinntekter	2,1 %	2,8 %

HOVEDOVERSIKT KOSTRA 2018 ^v/416

DRIFT

	Budsjett 2018 v/416	Budsjett 2017
Interne finanstransaksjoner		
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0
Bruk av bundne fond	0	0
<i>Sum bruk av avsetninger</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Overført til investeringsregnskapet	1568	2065
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	0	0
Avsatt til bundne fond	15	34
<i>Sum avsetninger</i>	<i>1583</i>	<i>2099</i>
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	0	0

HOVEDOVERSIKT KOSTRA 2018^V/416

INVESTERING

	Budsjett 2018 v/416	Budsjett 2017
Inntekter		
Salg av driftsmidler og fast eiendom	0	0
Andre salgsinntekter	0	0
Overføringer med krav til motytelse	53	230
Kompensasjon for merverdiavgift	1 495	688
Statlige overføringer	0	3 875
Andre overføringer	0	100
Renteinntekter og utbytte	0	0
<i>Sum inntekter</i>	<i>1 548</i>	<i>4 893</i>
Utgifter		
Lønnsutgifter	0	0
Sosiale utgifter	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	6 375	18 450
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0	0
Overføringer	1 495	689
Renteutgifter og omkostninger	0	0
Fordelte utgifter	0	0
<i>Sum utgifter</i>	<i>7 870</i>	<i>19 139</i>
Finanstransaksjoner		
Avdrag på lån	450	450
Utlån	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	240	220
Dekning av tidligere års udekket	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	0	0
Avsatt til bundne investeringsfond	0	0
Sum finansieringstransaksjoner	690	670
Finansieringsbehov	7 012	14 916
Dekket slik:		
Bruk av lån	4 000	11 625
Salg av aksjer og andeler	0	0
Mottatte avdrag på utlån	350	220
Overført fra driftsregnskapet	1 568	2 065
Bruk av tidligere års udisponert	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	1 094	1 006
Bruk av bundne investeringsfond	0	0
<i>Sum finansiering</i>	<i>7 012</i>	<i>14 916</i>
Udekket/udisponert	0	0

HOVEDOVERSIKT BUDSJETT 2018^v/416

	Budsjett 2018 v/416	Budsjett 2017
Budsjettskjema 1A - drift		
Skatt på inntekt og formue	16 699	15 880
Ordinært rammetilskudd	40 607	39 008
Skatt på eiendom	2 111	2 111
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0
Andre generelle statstilskudd	2 851	4 430
<i>Sum frie disponible inntekter</i>	<i>62 268</i>	<i>61 429</i>
Renteinntekter og utbytte	890	1 100
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	761	952
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0
Avdrag på lån	1 500	1 300
Netto finansinnt./utg.	-1 371	-1 152
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0	0
Til ubundne avsetninger	0	0
Til bundne avsetninger	0	0
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	0	0
Bruk av bundne avsetninger	0	0
Netto avsetninger	0	0
Overført til investeringsbudsjettet	1 568	2 065
Til fordeling drift	59 329	58 212
<i>Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)</i>	<i>59 329</i>	<i>58 212</i>
Mer/mindreforbruk	0	0
Budsjettskjema 1B - drift		
1000 Rådmann	7 323	7 108
1100 Kultursekretær	1 143	548
1200 Bibliotekstyar	825	767
1300 IT-konsulent	520	413
1400 Tiltakssjef	1 628	390
1500 Miljøvernleiar	0	0
2000 Driftssjef oppvekst og omsorg	1 382	1 991
2100 Rektor	13 376	12 774
2200 Barnehagestyrar	3 596	4 154
2300 Pleie-og omsorgsleiar	17 632	17 318
2400 Helsesøster	1 546	1 463
2500 Lege	4 059	3 766
2600 Sosialkontor	2 738	3 120
3000 Teknisk sjef	6 984	7 723
3500 Avskrivinger	-3 423	-3 323
TOTALT	59 329	58 212

HOVEDOVERSIKT BUDSJETT 2018 ^V/416

	Budsjett 2018v/416	Budsjett 2017
Budsjettskjema 2A - investering		
Investeringer i anleggsmidler	7 870	19 139
Utlån og forskutteringer	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	240	220
Avdrag på lån	450	450
Dekning av tidligere års udekket	0	0
Avsetninger	0	0
Årets finansieringsbehov	8 560	19 809
Finansiert slik:		
Bruk av lånemidler	4 000	11 625
Inntekter fra salg av anleggsmidler	0	0
Tilskudd til investeringer	0	3 975
Kompensasjon for merverdiavgift	1 495	688
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	403	450
Andre inntekter	0	0
Sum ekstern finansiering	5 898	16 738
 Overført fra driftsbudsjettet	1 568	2 065
Bruk av tidligere års udisponert	0	0
Bruk av avsetninger	1 094	1 006
Sum finansiering	8 560	19 809
 Udekket/udisponert	0	0
Budsjettskjema 2B - investering		
1200 Administrasjon	240	220
1203 Fellesfunksjonar	250	250
1300 Administrasjonslokaler	0	188
2210 Barnehagelokaler	0	875
2220 Skulelokaler	688	813
2541 Heimesjukepleie	0	200
2610 Sjukeheimlokaler	5344	125
2650 Kommunalt disponerte bustader	438	15500
2830 Etabl./opprettholdelse eigen bustad	450	450
3250 Tiltaksføremål	0	313
3330 Kommunale vegar	250	0
3390 Brannvern	250	500
3530 Kloaknett	400	0
3701 Bibliotekbygg	0	250
3812 Fleirbrukshall	0	125
3930 Kirkegård	250	0
TOTALT	8 560	19 809